Yargıtay 4. HD E.2025/9724 K.2026/6007 (18.05.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

4. Hukuk Dairesi 2025/9724 E. , 2026/6007 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ:Ticaret Mahkemesi

SAYISI : 2018/602 E., 2023/946 K.

Mahkeme kararı davacılar vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar vekili dava dilekçesinde; 05.07.2012 tarihinde Kızılcahamam'da meydana gelen trafik kazası neticesi davacılar ... ve ...'ın çocukları ve desteği olan ...'ın vefat ettiğini, tek taraflı trafik kazasında araç sürücüsünün kusurlu ve sorumlu olduğunu, aracın davalı ... şirketine Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası ile sigortalı olduğunu, kazada 3. kişi konumunda olan muris evlatlarının desteğinden yoksun kalan davacıların maddi ve manevi açıdan büyük mağduriyete uğradığını ileri sürerek, davacı ... için 500,00 TL, davacı ... için 500,00 TL olmak üzere toplam 1.000,00 TL destekten yoksun kalma tazminatının, kaza tarihinden itibaren ticaret temerrüt avans faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir. Davacılar vekili 14.05.2014 tarihlinde; davacı ... için 500,00 TL olan dava değerini 18.287,73 TL davacı ... için 500,00 TL olan dava değerini 19.259,41 TL olmak üzere toplam 37.547,14 TL'ye yükseltmiştir.

Davacılar vekili 25.09.2023 tarihli talep artırım dilekçesi ile; davacı ... için bozma ilamından önce ıslah ile 18.287,73 TL olarak artırılan dava değerini 82.793,96 TL'ye, davacı ... için bozma ilamından önce ıslah ile 19.259,41 TL olarak artırılan dava değerini 142,206,04 TL'ye yükseltmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili, davacıların başvuruları üzerine açılan hasar dosyasında yapılan inceleme sonucu tespit edilen 31.955,00 TL tazminat bedelinden, toplam %40 oranında, hatır taşıması ve müterafık kusur indirimi yapıldıktan sonra, 19.083,00 TL tazminat bedelini ödemeye hazır olan davalı müvekkilinin, davacı tarafça hesap numarası bildirildiğinde bedeli derhal ödeyeceğini, bu nedenle 19.083,00 TL tutar yönünden yargılama gideri, vekalet ücreti ve faiz bedelinden sorumlu tutulmaması gerektiğini, kazaya karışan aracın müvekkili şirket nezdinde 25.04.2012-2013 vadeli Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası ile sigortalı bulunduğunu, kaza tarihi itibariyle kişi başına teminat limitinin 225.000,00 TL olduğunu, müvekkili şirketin sigortalısının kazanın meydana gelmesinde kusurunun bulunduğunun kanıtlanması halinde sigortalı araç sürücüsünün kusuru oranında davalı şirketin sorumluluğunun söz konusu olacağını, davalı şirketin temerrütte düşmediğini, dava açılmasına sebebiyet vermediğini, bu nedenle faiz talebinin reddine karar verilmesi gerektiğini ayrıca kabul anlamına gelmemek üzere yasal faiz uygulanabileceğini, hatır taşıması nedeniyle zarar miktarından indirim yapılması gerektiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 11.06.2014 tarihli ve 2013/112 Esas-2014/159 Karar sayılı kararıyla;kusurlu olarak, tek taraflı yaptığı kaza sonucu, araçta yolcu olarak bulunan ve herhangi bir kusuru söz konusu olmayan ...'ın vefat ettiği, Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortacısı davalı ... şirketinin zararları teminat altına aldığı, destekten yoksun kalan davacıların zarar gören 3. kişi konumunda bulundukları, davalı ... şirketinin zarardan sorumlu bulunduğu, sigortalı araçta yolcu olarak bulunan ve kusuru bulunmayan ...'ın mirasçısı durumunda olan davacı hak sahiplerinin destekten yoksulluk tazminatına hak kazanacakları anlaşıldığı, bilirkişi raporu ile saptanan ve 18.287,73 TL kısmı davacı ...'e, 19.259,41 TL kısmı davacı ...'e ödenmek üzere toplam 37.547,14 TL destekten yoksun kalma bedeli belirlenerek davanın kısmen kabulüne, 18.287,73-TL kısmı davacı ..., 19.259,41TL kısmı davacı ...'a ödenmek üzere, toplam 37.547,14 TL destekten yoksun kalma tazminatı bedelinin, 09.10.2012 temerrüt tarihinden itibaren 3095 sayılı Yasa uyarınca değişen oranlarda yürütülecek yasal faizi ile birlikte davalı ... şirketinden tahsil edilerek davacılara verilmesine, davacıların alacağa kaza tarihinden itibaren avans faizi yürütülmesi talebinin reddine karar verilmiştir.

IV. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

Mahkemenin yukarıda belirtilen kararının süresi içinde davacılar vekili ve davalı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay (Kapatılan) 17. Hukuk Dairesi'nin 26.02.2018 tarihli ve 2017/3930 Esas-2018/1305 Karar sayılı ilamıyla mahkemece murisin işi ve geliri konusunda yeniden araştırma yapılması ve tanık dinletme taleplerinin reddine karar verildiği ve hükme esas alınan bilirkişi raporunda da asgari ücret üzerinden hesaplama yapılmışsa da desteğin gelirinin asgari ücret olduğu şeklindeki kabule göre yapılan bilirkişi hesaplamasına itibar edilmesi doğru olmadığı, müteveffanın yapı market işletmeciliği işini yaptığı ve arızi olarak boya işi yaptığı şeklindeki yazı cevapları doğrultusunda gelir, vergi ve SGK kayıtları celp edilerek, ilgili meslek odalarından gerekli araştırmalar yapıldıktan sonra desteğin muhtemel geliri net kriterlerle ortaya konularak tespit edildikten sonra destekten yoksun kalma tazminatının hesabı için yeniden bilirkişi incelemesi yapılması gerektiği, otopsi tutanağındaki sürücünün arkadaşı ... ...'ın beyanı da değerlendirilmek suretiyle bu savunma üzerinde durularak taşımanın hatır için olup olmadığı, tarafların yakınlığı, varsa hatır için taşımanın kimin arzusu ve ne amaçla yapıldığı gibi olayın özel şartları göz önüne alınarak araştırma ve inceleme yapılması gerekmekte olup davalının savunmasına itibar edilmeyerek ve karar yerinde tartışılmayarak hüküm kurulmuş olmasının hatalı olduğu gerekçesiyle kararın bozulmasına karar verilmiştir.

B.Mahkemece Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonucu, davacının 14.05.2014 tarihli ıslah dilekçesi ile fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla dava değerininin davacı ... için 18.287,73 TL ve davacı ... için 19.259,41 TL olarak ıslah edildiği, Yargıtay bozma ilamı sonrası alınan bilirkişi raporundan sonra da, 25.09.2023 tarihli talep artırım dilekçesi ile davacı ... için bozma ilamından önce ıslah ile 18.287,73 TL olarak artırılan dava değerininin 82.793,96 TL'ye, davacı ... için bozma ilamından önce ıslah ile 19.259,41 TL olarak artırılan dava değerinin 142,206,04 TL'ye yükseltilmiş ve harcının tamamlanmış olduğu, yasal mevzuat ve yerleşik Yargıtay içtihatları gereği ıslahtan sonra talep artırım ile dava değerinin artırılamayacağı, ıslahta fazlaya ilişkin haklar saklı tutulduğundan talep artırımına konu bedelin ancak ek davaya konu edilebileceği, davacılar tarafından açılan, eldeki dosya ile birleştirilmiş bir ek davanın bulunmadığı, davacıların iş bu davada davalı ... şirketinden ıslah dilekçesi ile talep ettikleri miktarda olmak üzere davacı ... için 18.287,73 TL, davacı ... için 19.259,41 TL olmak üzere toplam 37.547,14 TL destekten yoksun kalma tazminatı talep edebilecekleri, otopsi

tutanağındaki sürücünün arkadaşı ... ...'ın beyanlarında, davacıların murisi ...'ın araçta yolcu olarak bulunduğu, zaman zaman sürücü ...'ın yanında yolculuk yaptığı, ... ile beraber İstanbul'a gezmek amacıyla gelip gittiği belirtildiği, taşımanın hatır için olduğunu, taşımanın kimin arzusu ve ne amaçla yapıldığını, ücret karşılığı yapılıp yapılmadığını ispatlar mahiyette olmadığı, dosya kapsamında dava konusu kazada ölen davacıların murisinin hatır için taşındığına ilişkin başkaca delil bulunmadığı, ispat külfetinin davalıda olduğu, taşımanın hatır için yapıldığına dair iddia ve savunmasını ispatlanamadığı gerekçesiyle tazminat bedellerinden hatır taşıması indirimi yapılmadığı belirtilerek davacı taraflarca açılan davanın kısmen kabulü ile; davacı ... için 18.287,73 TL, davacı ... için 19.259,41 TL olmak üzere toplam 37.547,14 TL destekten yoksun kalma tazminatının 09.10.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile davalıdan alınarak davacılara ödenmesine, fazlaya dair istemin reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacılar vekili temyiz dilekçesinde; müteveffanın günlük boya işçiliği yevmiyesinin 60,00 TL'nin çok üstünde olduğunu, muhtarlık belgesindeki rakam dahi boya işçiliği yevmiyesi açısından çok düşük bir değer olduğunu, bilirkişinin maalesef bu değeri dahi dikkate almamış ve doğrudan asgari ücreti uygulandığını, müteveffanın yaptığı iş ve gelir durumu hakkında tanıkların da bilgi ve görgü sahibi olup dava dilekçesinde belirtilen tanıkların da dosyada dinlenmiş ve aylık kazancının ne kadar olduğu yönünde beyanda bulunduğunu, hesaplanan tutarın uğranılan zarar karşısında çok çok düşük kalmakta ve gerçek durumla bağdaşmadığını, müteveffanın aylık kazancının asgari ücretin üstünde olduğunu belirtmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık; davalının Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortacısı olduğu aracın karıştığı trafik kazası sonucu ölüm nedeniyle ölenin desteğinden yoksun kalanların destekten yoksun kalma tazminat talebine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davacılar vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 22.07.2020 yürürlük tarihli 7251 sayılı Kanun ile değişen 6100 sayılı HMK'nın 177/2. maddesinde; "Yargıtayın bozma kararından veya bölge adliye mahkemesinin kaldırma kararından sonra dosya ilk derece mahkemesine gönderildiğinde, ilk derece mahkemesinin tahkikata ilişkin bir işlem yapması halinde tahkikat sona erinceye kadar da ıslah yapılabilir. Ancak bozma kararına uymakla ortaya çıkan hukuki durum ortadan kaldırılamaz" düzenlemesine yer verilerek bozmadan sonra ıslah konusuna yasal açıklık getirilmiş, bozma kararı sonrası ıslah yapılıp yapılamayacağı hakkındaki farklı görüş ve uygulamalara son verilerek bozma ve kaldırma kararlarından sonra dosyanın ilk derece mahkemesine döndüğünde tahkikata ilişkin bir işlem yapılıyor ise tahkikat bitinceye kadar ıslah yapılabileceği net bir şekilde belirlenmiştir.

Ayrıca 6100 sayılı HMK'nin belirsiz alacak davasını düzenleyen 107. maddesinde "(1) Davanın açıldığı tarihte alacağın miktarını yahut değerini tam ve kesin olarak belirleyebilmesinin kendisinden beklenemeyeceği veya bunun imkânsız olduğu hâllerde, alacaklı, hukuki ilişkiyi ve asgari bir miktar ya da değeri belirtmek suretiyle belirsiz alacak davası açabilir. (2) Karşı tarafın verdiği bilgi veya tahkikat sonucu alacağın miktarı veya değerinin tam ve kesin olarak belirlenebilmesinin mümkün olduğu anda davacı, iddianın

genişletilmesi yasağına tabi olmaksızın davanın başında belirtmiş olduğu talebini artırabilir.” hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre belirsiz alacak davasının alacak miktarının veya değerinin tam ve kesin olarak belirlenemediği ya da imkânsız olduğu hallerde olanaklı olduğu anlaşılmaktadır. Belirsiz alacak davasında davacı, alacağının tam ve kesin olarak belirlenmesinden sonra HMK 107. maddesine dayalı olarak bir kez alacağını artırabilir. Ayrıca davasını HMK 176. ve devamı maddelerine göre bir kez de ıslah edebilir.

Mahkemece yasal mevzuat ve yerleşik Yargıtay içtihatları gereği ıslahtan sonra talep artırım ile dava değerinin artırılamayacağı, ıslahta fazlaya ilişkin haklar saklı tutulduğundan talep artırımına konu bedelin ancak ek davaya konu edilebileceği, davacılar tarafından açılan, eldeki dosya ile birleştirilmiş bir ek davanın bulunmadığı gerekçesiyle bozmadan önceki taleple bağlı kalınarak karar verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle; 22.07.2020 yürürlük tarihli 7251 sayılı Kanun ile değişen 6100 sayılı HMK'nın 177/2. maddesi ile bozma kararından sonra tahkikata ilişkin bir işlem yapılması halinde, tahkikat sona erinceye kadar da ıslah yapılabileceğine dair açık düzenleme yapıldığı gözetilerek, Kanun değişikliği uyarınca Dairemizin ilk bozma kararından sonra tahkikata ilişkin işlem yapıldığı göz önünde bulundurularak davacının 09.03.2021 tarihli bedel artırım dilekçesi değerlendirilerek bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi isabetli olmayıp bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

1. Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan sebeplerle davacılar vekilinin diğer temyiz itirazının REDDİNE,

2. Yukarıda (2) numaralı bentte açıklanan sebeplerle davacılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz harcının istek hâlinde davacılara iadesine,

Dosyanın mahkemeye gönderilmesine,

18.05.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.